

Discursus Prædicabiles, Sive Viridarium Sacrarum Concionum

Paoletti, Agostino

Coloniae, 1677

Dominica Infra Octavam C[or]poris Christi. Homo quidam fecit cœnam magnam, & vocavit multos. Luc. cap. 14. Argumentum. Ostenditur excellentia Eucharistiæ, eaque beatitudini comparatur, imò suo modo ...

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55660](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55660)

DOMINICA INFRA OCTAVAM CCRPORIS CHRISTI.

Homo quidam fecit cenam magnam, & vocavit multos.
Luc. cap. 14.

ARGUMENTUM.

Ostenditur excellentia Eucharistia, eaque beatitudini comparatur,
imò suo modo praefertur.

ANiq̄ui, ut investigarent, in quonam
humana beatitudo sedem suam collo-
cavit, quot labores non adhibuerunt?
Beatitudo est proportionata humana na-
tura. Et ad quam homo per sua naturalia perve-
nere potest. Uade, si multi à proprio genio ducti
ad illa objecta ducti sint, quae nil præter beatitu-
dinis umbram & speciem præ se ferunt, nil mi-
ni. Ille sapiens eum, qui à negotiis mundi li-
ber, & exemptus curis inquietantibus tranquil-
litatem mentis, & quietem cordis perturbanti-
bus degit, beatum pronuntiat.

Beatus ille, qui procul negotiis
Paterna rura bobus exercet suis.
Solutus omni fœnore;
Neque excutatur classico miles truci.
Neque horret iratum mare.
Foramque vitas, & superba civium
Potentiorum lumina.

Hic opinionioni adhæsit. Simonem Nicæum
Lactius affirmat: Gauderat horarum secessi-
bus, & solitudine. Thales in studio Astrolo-
gico, & contemplatione fideret se beatum
cogitabat. Divus Thomas Villa Novanus Pita-
midem beatitudinis super Obeliscum, virtutum
aerant. Et si qua vita huius beatitudo est, non in
divitiis, non in deliciis, non in honoribus, sed in vir-
tute, & sanctitate consistit. Epilogum suarum fe-
licitatum. Lia filia Labani fecunditatem cen-
savit. Hoc pro beatitudine meas, beatam me quippe,
Patet Dominicale.

dicent mulieres: Ecclesiasticus in fideli amico eam
sitam asseruit. Beatus, qui invenit amicum verum. *Eccle. c. 25.*
Salomon in sapientia: Beatus homo, qui invenit
sapientiam. David in integritate vitæ can. consti-
tuit. Beatus vir, qui non abiit in consilio impiorum, *cap. 3.*
Et in via peccatorum non stetit; quæ sic interpre-
tatur Bellarminus: Qui declinat à malo, & fa-
cit bonum, illum esse beatum. Aliis teste Divo
Ambrosio, beatitudo in flumine, & copia diviti-
arum consistit: Hoc malum jam dudum huma-
ni influxit mentibus, ut pecunia honoris sit, & ani-
mi hominum divitiarum amore captantur, &
beatum quoque faciant vulgi opiniones pecuna-
rum divites. Sed si hi auditâ inventionem servi
Evangelici mysticæ cœnæ animabus fidelium à
Christo præparata interesse dignati fuissent.
Homo quidam fecit cenam magnam, & misit ser-
vum suum horâ cœnæ dicere invitatis ut venirent.
Quintam essentiam veteræ felicitatis, & æternæ
beatitudinis, quâ beati caliculae fiuntur, ibi-
dem reperissent; Hinc si ego à lagitore om-
nium bonorum fuisset vel invitatus ad men-
sam cœlestem, in qua Deus beatis communicat
gloriam: E o dispo vobis regnum, sicut dispo-
sui tibi pater, ut edatis, & bibatis ad men-
sam in Regno meo, vel ad hanc sacrosanctæ Eu-
charistia, ubi sub speciebus panis pretiosum cor-
pus Salvatoris dispensatur, vocatus: Accipite,
& comedite, Hoc est corpus meum. Potius pauper-
ribus, debilibus, cæcis, claudis me jungens hanc
adirem. Pauperes, debiles, cecos, & claudos intro-
ducit huc. Nam esto forem viator, non minus

Proverb.
Psal. 1.

Ambr. lib.
2. de off.
c. 31.

D. Lucas
cap. 14

D. Luc.
c. 2.

1. Cor.
c. 11.

Handwritten notes in the right margin, including the word "dicat" and other illegible scribbles.

sanctissimum Sacramentum vel pretiosorem
 etiam, quem possidet, non adhibet mentu-
 ram, sed absque aliqua limitatione profusissi-
 me illum confert; Divus Lucas modum, quo
 in caelo Deus gloria beatus dicit, tradens ait:
Præcipit se, & faciet illos discumbere, & transsi-
ens ministrabit illis. Quem locum sic explanat
 Divus Thomas Villanovanus. *Dulcissimos sin-*
gula cibis pro merito cuiusque manu sua propinat;
per merita cuiusque en correlationem, & men-
dicam, quot sunt gradus meriti, tot gradus gloriae
dantur, & quia plura habet merita, ille majori
hereditudine, gloria donatur. Theophylactus:
Præcipit se in eo, quod non totam ubertatem
honorum largitur, sed hanc cohibet secundum cer-
tam mensuram. Accedit Gregorius Magnus.
Præcipit ratione solvere pramiam. Hinc, quali-
 ter humanata sapientia, dum instituit hoc fan-
 ctissimum sacramentum observare. *Hic est enim*
sanguis novi testamenti. Et apud divum Lu-
 cam magis ad propositum: *Hic est calix novi te-*
stamenti in sanguine meo. Quid sanctissimo cum
 testamento quorundam inter alia proportio primò,
 divus Anselmus respondet: *Dicitur testamentum*
in sanguine eius, quia meruit, & defendit nos
adversus calumniam hostis antiqui, ne caelestem
nobis hereditatem possit auferre sicut littera illa,
que vocatur testamentum, hereditatem munimus
adversus calumniam, ne tollat ei hereditatem.
 Ego nihil obsecro intentionem Christi hanc esse
 potest, quod sicut in testamento omnes opes,
 & omnia bona testatoris continentur, & om-
 nia nullo de empto testator hereditibus linquit,
 sic relinquendo testamentum Eucharistiae, abs-
 que limitatione nos instituit heredes, eius the-
 saurorum declarare voluit. *Eucharistia est*
Christi testamentum, quia nihil aliud habet Deus,
quod testamento donet, quam illud, quod in Eucha-
ristia continetur. In hoc sacramento sunt omnes
 gratiae, *Christi divinita, hoc eius crumenam, & facultates*
excelsas: non habet si hoc demas, quod testamen-
to donet. Quod sanctus Pater Augustinus: Deus
cum sit omnipotens, plus dare non potuit: cum sit
sapientissimus, plus dare nescivit: cum sit divitissimus,
plus dare non habuit.
 6. Sponsa de beatitudine sub metaphora
 vini, & de Eucharistia sub figura lactis ver-
 ba faciens ait: *Meliora sunt ubera tua vino.*
 Quædam est hæc comparatio lactis, & vini?
 lacte aluntur infantes, vino potantur adulti:
 Lactis reficitur sponsa, vino inflammatur. Sunt
 verba Valentinorum Archiepiscopi. Ego bea-

tos in mensa caelesti bibere vinum gloriae, sed
 sine merito, nos verò in hac cæna gustare
 lac Eucharistiae sed cum merito respondere
 possem, & ideo *Meliora sunt ubera tua vino.*
 Videre Deum, & excitari ad ejus amorem
 res non est magna, quia omnis ratio boni ibi
 proponitur; sed sub accidentibus panis eum
 credere, & non visum amare hoc majus est.
 Magnus amor Rebeccaæ erga Isaacum, qui
 ejus sponsus futurus erat ex hoc quod non vi-
 sum dilexerit, & amarit, & is ab Eliezerò
 dum à longe monstraretur: *Ipse est Dominus*
meus: illi, ne eum videret, velatio vultum con-
tegerit deducitur. At illa tollens cito pallium,
operuit se: Perinde, ac diceret: *ò mi sponse, amo-*
rem meum ex hoc collige, quod ad tui nec-
dem visum amorem moveat. Idem fideli qui
 Deum amat, & illi animæ, quæ velut spon-
 sum illum adorat, contingit. *Meliora sunt ube-*
ra tua vino. Illum, qui in christalino vitro
 videt salire, sursurate ac instat Rubini rubescere
 vinum nil miri ad ejus potationem, & amorem
 moveri; sed iohannis est ñveum candorem lac-
 tis non videat, tamen ex uberibus, quæ
 Genitrix amoris ejus labris porrigit, illud
 surgit. Hoc intendit sponsum nempe nobis
 viatoribus esse dulcius lac sanctissimi Sacramen-
 ti, quam beatis vinum gloriae credo? *Fidei divi-*
na tanquam uberibus adhaerentes, & labia figentes,
suavitatem corporis, & sanguinis credimus, & su-
minus gaudentes, quis non dicat ergo cum sponsa
Christi, Christo: Meliora sunt ubera tua vino? & si
Christus Servator noster non illos, qui videndo
crediderunt, sed qui non visâ ejus sacratissimâ
humanitate, & ejus miraculis ab ea patris fide-
dem adhibuerunt, antonomastice esse beatos di-
cendos pronuntiavit: Beati qui non viderunt, &
crediderunt. Ecce, & de nobis fidelibus hoc non
 verius etiam, quam de beatis, dum illi amant
 Deum, quia eum videt, nos verò sine visione
 credamus, & amemus dici possit: *Feliciores*
nos sumus, habentes in sacramento Christum,
& illum verè manducando, quam alii viden-
do.
 7. Imò nostra beatitudo in tantum excedit
 illam comprehensorem, ut Angeli, si possibile
 foret, hæc nobis solum modò inviderent. Divus
 Lucas filium prodigum postquam miserias, in
 quas à levitatibus suis conjectus fuerat, perspe-
 xisset, erratis agnitis ad domum paternam rediisse,
 & Patri adgenicularum submississimè, ac
 dolenter veniam rogasse rececit. *Pater ergo*

et Vill in e.
1. Cant.
Gen. cap.
2. 4.
Franc.
Lab. Tom.
2. verbo.
Euc. fol.
335. col. 2.
D. Ionn.
cap. 1.
idem ibid.
fol. 336.
Colom. 1.

Handwritten notes in the right margin, including the words "Meliora sunt ubera tua vino" and "2. 6."

clementissimè eum admittit, servis jubet novis vestibus eum amictant, digitos anulo ornent, & calceos parent: *Cito proferte stolam primam, & induite illum, date annulum in manum ejus, & calcamenta in pedibus ejus.* Et dein odatis lætitiarum testati, & convivium instrui manda: *Adducite vitulum saginatum, & occidite, & manducemus, & epulemur.* Omnia hæc executioni data sunt. Natu major de foris veniens, ut domum appulit, ac festiva gaudia percepit, hac novitate in stuporem actus servos vocat, & tanti festi causam indagans audit: *Frater tuus venit, & occidit pater tuus vitulum saginatum.* Hic vos attentos causam hujus natu majoris excipere auditores volo. *Indignatus est, & volebat introire, & velut explicat Divus Petrus Chryso-*

logus: Livor non patitur introire, Tanta invidia cor ejus adussit, ut gressus retrahens pedem domui patris inferre noluerit. Sed unde hæc invidia orta? Abbas Absolon respondet: *Dum filius ille senior foris stans auditymphoniam, & chorum, id est spirituales lætitiarum Ecclesie in scripturis repropromissam, quam non intelligens, intrare contemnit.* Sed ipsemet causam tantæ invidiæ prodeus ait: *Nunquam mandatum tuum præterivi, & nunquam dedisti mihi hædum, ut cum amicis meis epularer.*

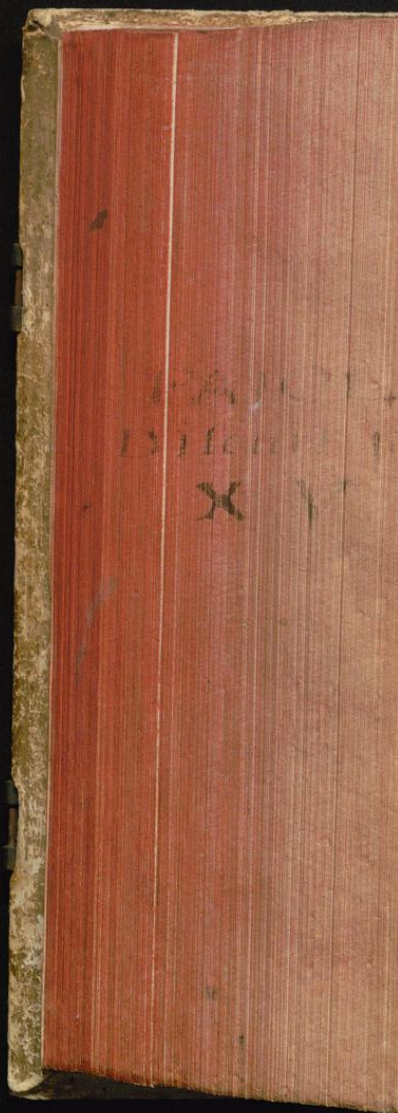
8. Hic quid Servator per hos duos filios, & quid per convivium paratum parabolice designavit necessariò observandam est. Ab Eusebio Gallicano, Ambrosio, Isidoro Hispanensi, ac aliis, per hos duos filios duas nationes, Hebræam, & Gentilem intelligi non nescio; Sed Divus Pater Augustinus, Chrysothomus à Christo, per natu majorem Angelum, qui semper in gratia mansit, *Nunquam mandatum tuum præterivi*: per natu minorem verò hominem, qui peccato substantiam bonorum spiritualium prodegit; *dissipavit substantiam suam vivendo luxuriose* intelligi autamant. Mensa, cui insertur agnellus mensam Eucharisticam cœnæ Evangelicæ, exhibet. Sic Chrysothomus: *Quem vitulum nominat propter hostiam immaculatam.* Glossa ordinaria: *Adducite vitulum saginatum, id est, Eucharistia sacramentum Christum continentem immaculatam.* Eusebius Emislenus, Hic vitulus saginatus Christus est, omni vivente, & gratiâ plenus de Patriarcharum & Prophetarum armento sumptus, qui toties occiditur, & à fidelibus comeditur, quoties in hoc Altaris sacramento immolatur. Hoc sapientia humanata Angelum, si capax foret invidia, hanc cœnam nobis invisurum doce-

re voluit; sed si Angeli in gloria celestis mererentur, quid causæ haberent ut homini hæc cœnam invideant? sapiens ignoranti, servus insano, divites inopi non invideat. Hæc cœna Angelus cœnam Eucharisticam beatitudinis præferri necessariò dicendum est. Hic auctoritas auctoritas Pontificis requiritur: Audite Urbanum: *Si quid in rebus humanis, quod nobis ingratum est, si in ecclesiis cadere, invadere possunt, non verè est sacro sancte sacrificium, cuius beneficiis ut homines quosdam antequam in infernum in terris celum, dum ante oculos habent, & manibus contrectant ipsum celi terraque conditorum.*

9. Majori evidentia historia sacra hæc veritatem, quam ego parabolarum ope declarare conor, ostendit. Angelus sanctum Petrum excipere liberat, & ut eum in tuto collocet, per multos passus usque ad plateam eum comitatur. *Prostravit vicum unum, & ibi Angelus discendens comitatus deserit;* Et continuo discessit Angelus ab eo. Sed cur usque ad finem plateæ eum non comitatur? an forsitan Angelus est solus? an forsitan tuto Petrus? N. quia Apostolus est solus, nos eum gressibus meditationis à longe sequamur, & in qua domo asilum quærat oblectemur, præter ad domum MARLE Matræ Joannis, qui cognominatus est Marcus, Nicephorus, Callistus, divi Ambrosius, & Hieronymus in illa domo Christum cœnasse, & instituisse sacramentum hoc illudque postea discipulis distribuisse his verbis, *Accipite, & comedite, hoc est corpus meum, affirmata, & subodorabatur.* Ergo secum discurrete videbitur, & est impossibile quod illuc te comiter, illam mensam in qua maxima tibi, & consolabilis est gratia præstita, dum te sacratissimo corpore sub speciebus panis pavit, si introvero, & illam mensam videro, forsitan tibi illam (posito quod invidia capax sim) inviderem. Ab eo ergo à te? Et continuo discessit Angelus ab eo. Verò Chrysothomi hic repetere possem. *Livor non patitur introire,* Et applicare doctrinam Cathagææ, *Excipientibus novem Angelorum choris, quorum Christus in finibus hominum oratione præstantior est.* Novem illorum hujus divini convivii epulis accubant præter hominem. Unde merito dicere potest, *Et vult tanto convivio admittis beneficium tam singulariter recognoscens, nullum alium vocavit ad convivium, præter me.*

10. Angelos se non censere peccatè habitos, nisi aliquo modo hujus cœnæ participes fuissent.

D. Lucas cap. 15.
D. Petr. Chrysol. serm. 4.
Absolon. Abb. serm. in festivo Pent.
Euseb. Gallic. Ambr. l. 7. In Luc. Isidor. lib. alleg. D. Aug. Chrysol. Hier. ad Damas.
Chrysol. Glossa ordinaria.
Euseb. Emiss. hom. in c. 15. D. Lucas 68.

fulgent, si pietas non obstat dicerem. Quo fun-
 damento, aut qua ratione sancta fideles hinc
 sanctissimo attribuat illud Eulogium, quod va-
 ter Regis dedit manna ignoto panem, inquit,
 angelorum manducavit homo. Quid Angeli agi-
 tur cum hoc manna? respondet Cardinalis Bel-
 lamus: Quia operas, & ministerio Angelorum
 fuit. Et Remigius Antiochodensis: Panem An-
 gelorum ideo dicit, quoniam panis ille quem con-
 cebat, significat panem illum, verbum videli-
 cet panis unde resurgitur. Ego ideo inter An-
 gelum, & hominem, dum quilibet illud praten-
 dere sanctam naturam fore licet crediderim:
 Hic panis est calicis arguit Angelus, quomodo
 ergo tu homo, qui es terrenus, jus tibi in illum
 indicas? opus est gratia, non natura, ergo est
 cibum nostrum. Sed quid opponit homo? hic panis
 est corporis, tu es spiritualis, est in terra, & non
 in caelo, institutus est homini, non Angelis: Quo-
 modo igitur, ait sanctus Thomas Villanovanus,
 curam est panem Angelorum manducavit homo:
 unquam rejedum illum cibum in caelo Angeli
 manducant, aut hujusmodi Spiritus caelestes indi-
 cat, qui alimur. Ego mihi imaginor Deum ut par-
 tus comperet, & Angelo aliquo latisheret,
 operam solum permisisse, ut illi attribueretur, pa-
 nem Angelorum, & non hominum, & homo te-
 nens eius substantia vesceretur, Manducavit homo
 panem Angelus. Nunc Angele apage, & solo no-
 mine te donatum jacta, quia homo dignus red-
 ditus hoc pane sacrosancto vesci, multo felicior
 dicitur. Conceptus hic fundatus est in do-
 ctina Patris Venerorum Laurentii Justi-
 tici. Christus Dominus Angelorum dicitur esse pa-
 nem, non quod illum sacramentaliter comessent, sed
 spiritualiter: at vero homo, qui per fidem ambulat,
 panem Angelorum manducavit panem, quoniam corpo-
 ris & sanguinis Christi percipit sacramenta.
 11. Deus: Quantum est de se, & voluntate an-
 gelorum, necminem caelo excludere vult. Vult om-
 nes homines, sicut fieri, venire ad me omnes, qui
 laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos. Hinc
 Justicius: Omnes qui ad eius usque conditio-
 nes, aut panis, significans se sine per carnarum discrimine
 paratam quoque suscipere, sicut iudeos, sicut Gen-
 tiles: Quod si non venient, blandam promissione in-
 vocat, dicens, & reficiam vos. Et haec lacta co-
 ca, non omnibus a Christo instituta est, & iustos vult
 ad eum invitari. Ex cito in platis, ricas civitatis,
 & pauperes, ac debiles, & cecos, & claudos, &c. ut
 Christus demonstrat, ait meus concivis, quod
 omnibus se exhibuit ad salvandam, & nemini desera-

tionem minatur, qui ejus non venient benignita-
 tem. Quare, quod elegerit panem pro materia
 hujus sacramenti credidit, cur non potius lac, man-
 na, mel, quae sunt delicatiora pane selegit? id non
 sine mysterio factum est. Lac cibum tantum est
 infantium, manna institutum, mel omnibus
 non placet, sed panis cuique placet, ergo non ha-
 buit causam eum negligendi. Opinio est divi
 Thomae. Sumus boni, sumus mali, sumus unus,
 sumus mille, quantum isti, tantum ille, manducavit
 Dominum pauper, servus, & humilis. Et sicut re-
 ste Rodigno in menta solis cultus licebat ad ves-
 cendum accedere. Et si credimus Alexandro:
 Spartani communia erant convivia. Pauperes
 cum divitibus eodem vescabantur obsonio. Filius
 etiam Dei sub speciebus panis corpus suum in
 hac caena dare voluit, ut omnes eo vesci possent:
 Inter alios panes, communiter homines utuntur pa-
 ne triticeo, ideo Christus creditur in hujus panis spe-
 cie hoc sacramentum instituisse.
 12. Gente Hebraea sub iugo Pharaonis ge-
 mente Deus Moysi, & Aaron loquens: decimo
 die mensis solemnissimo ritu comederunt ag-
 num praecepit. Loquimini ad universum caenum
 filiorum Israel, & dicitis, tollat unusquisque agnum
 per familias, & domos suas. Ab hac caeremonia
 nemo exemptus erat. Loquimini ad universum
 caenum, & tollat unusquisque: Demonstrate vo-
 luit a caena Evangelica neminem excludi. Ob-
 servatio est sancti Eligii. Notandum sane: quod
 dicitur, tollat unusquisque, neminem vestrum ab
 hac mystica caena festivitate vult exceptum haberi,
 sed omnes nos eandem summa cum devotione cele-
 brare, sicut ergo nos omnes parati, ut decet ad esum
 tanti agni. Et ne quisquam exultationem ab-
 sentia posset praeterire, nec tempus, nec locum,
 nec personam, nec quantitatem, nec modum li-
 mitare voluit. Non tempus, quia omni hora, &
 tempore, prout vult sacerdos, & occasio, illud
 confici, & administrari potest. Non locum, quia
 in omni Ecclesia, Altari: non personam, quia
 sive sit sacerdos bonus, sive malus, sive fidelis, sive
 infidelis. Nec quantitatem, sive com sit una ho-
 stia, sive plures, sive centum, sive mille, omnes
 placent. Nec modus, quia potest elevari, depri-
 mi, frangi, comedi, dari alteri, peccatoribus, iustis.
 Pauperes, debiles, cecos, & claudos intrudat hic.
 13. Quod omnes ritus, & actiones missae sint
 mysticae, res est certissima, & apud plures scri-
 ptos, qui eas explanant videre est. Uius, vel
 alterius causam, & praeteritum, cur sacerdos ho-
 stiam in tres partes frangat? quare. Plures re-

D. Thom. in solemn. corporis Christi.

Calus Ro. dign. lib. 16. cap. 4.

D. Thom. 1. part. qu. 34. cap. 4.

Exod. 20. D. Elig. hom. 14.

*Guil. Du-
van.
Remig.
Alif. in
Bibl. vet.
Pat. 2. pa.
secul. 9.
fol. 540.
Ludolph.
de Sax.
Carthus*

spontiones addere possunt, quas brevitatis cau-
sa omittit. Sufficiat mihi illa Ludolphi Carthu-
siani, qui animas fidelium, vel torquent in pur-
gatorio vel esse viatices in terra, vel esse beatas
in caelo asserit. In tres ergo partes hostia divi-
datur, ut omnem statum ex sanctissimo sacra-
mento reportare commodum demonstraretur.
Propter tres partes Ecclesia: nam prima pars notat
sanctos in caelis; secunda salvandos, qui sunt in
purgatorio; tertia vivos, quos adhuc hac vita sustentat
in terra.

*B. Thom.
& Villa
conc. 2. de
Nativ.*

14. Animae culpâ contaminata mensa ca-
lestis incapax sunt. Nullam coquinatum in-
grabit in regnum caelorum. Et carentes sanctitate
indignae hanc coenam Eucharisticam censentur. Ne-
mo pollutus accedat, longè fiat omnino immundus,
alioquin aeternum sibi paratum noverit incendium.
Qui ergo, vel in amico malitiâ superatur, aut in
carne concupiscentia sordidatur, futurum se noverit
in perpetuam combustionem, & cibum ignis, ait
Thomas Villano vanus. Nil ergo mihi, si invitati
excusationem praetexerint dicendo. Villam emi,
juga boum emi quinque, uxorem duxi, non possum
venire, quia puritate requisita se carere sciebant,
ideo indigni declarati sunt. Dico autem vobis,
quod nemo virorum illorum gustabit caenam meam.

*D. Ioan.
Chrysof.
hoim. 3. in
cap. 1. ad
Eph.*

15. Divus Joannes Chryostomus in Ecclesia
primitiva cum fideles communicaturi erant,
Diaconum sacerdoti ministrantem ad medium
Ecclesiae petrexisse, & ad populum conversum
altâ voce inclamasse: Sancta sanctis, commemorar.
Omnes, ut animam habitu sanctitatis vestita-
tam, & floribus virtutum ornata habeant mone-
re voluit. Primitiva Ecclesia jubebat diaconum
in medium prodire, & inclamare sancta sanctis, id
est qui sancti estis, ad sanctam Eucharistiam acce-
dite, qui vero sanctus non est: tanquam prophanus
repellatur.

*Isod. sup.
17.*

16. Deus Hebraeis mense Aprili agnum man-
ducare iussit. Decima die mensis huius tollat unusquisque agnum. Sed cur mense Aprili mensis iste
est floridus, & in illo terra cum caelo quoad or-
natum certare videret. Si illud se ornet stellis
micantibus, haec ornat se floribus odoriferis.
Hoc praeccepto Hebraeis dato Christianos ad-
monere voluit, ut dum hanc coenam accedunt,
& divinum agnellum comesturi sunt, animam
tot virtutibus ornata habeant, quot floribus
tellus in mense Aprili frondet. Observatio est
Rupert.

*Abbas lib.
2. in Ex.
cap. 5.*

17. Rupertus Abbatis. Sed & ipsa mensis Huius id est
Aprilis, verna semperies cum tellus reflorescit, co-
ntraque per hyemem, quasi post senium juvenescit

orbis, nonne sensatum hominem docet, quantum
vocatus spiritus mentis sua. fide viridis, de lauro, &
charitate foras, paucis agni equis inter se
rivalibus:

17. Historiam filii prodigi rursus, sed nova
speculatione ponderare aggredior. Hic juvenis
patri victis, & vestitus egenus fessit; utrimque
ejus mendicantem prodebat; sed particulatim
fames eum ad talem statum reducat, ut pro
debilitate durare non posset, & panem oculis
rogaret. Pater cum jam necessitas rigidissima
anatomia membra sine ferro excarnificaret,
eum ossium catastrophe censuit, & oculis
terrens fame incomparabiliter magis, quam
duritate confectus exhibebatur. Hec hoc tantum
eum torquebat, verum illa assiduo cum moris
juuilitati destinabat, nuditati ferende par-
erat, sed don sine cibo vivere poterat. Fames perit,
Hinc Chryostomus in hunc locum ait: Iam de
tanta vulnera non meminit dolere, non plangere, sed
famem. Et ratio est: Etenim famas super omnia
mala mentem, & animum, & corpus cruciat. Ni
hilominus patet ei prius velle totum dat. Cuius pro
forte solum primam, & rediit illum, & pollet
a fervis intrui me tam vult. Adverte vultus
saginatam & occidit, & manducemus, & equis
mur. Lex necessitatis prius majori, postea
non necessitati succurrit jubet. Chrystus, qui
curationem vulneris levis majori, & mortali
reponeret, parum expertus iudicaret. Ergo
prius cibis, postea vestes, ipsi dandus erat. Hoc
succellu noster Servator modum, quo coenam
Eucharisticam accedere debemus, nempe ut
prius vestiamur candidis tegumentis sanctitatis,
docere voluit. Nota, ait Glossa, quod post dicitur
solum, anulum, & calcamenta, vultus com-
latur, quia nisi quis primam immortalitatem
dixerit, nisi annulo fidei opera praemunitur, nisi
consistendo praedictur, calcibus non potest
esse sacramenti.

18. Sacer Evangelista Joannes idcirco, & oc-
natus pompulos Jerusalem triumphantis descri-
bit: Vidi civitatem sanctam Jerusalem vocatam des-
cendentem de caelo a Deo: paratam sicut sponsam
ornatam viro suo: lapides ex imo ad summum
usque pretiosi erant, ostia unioibus, viz, sculp-
tae cristallinae, & ex auro purissimo. Si ergo
aula, quam Deus incolit adeo gemmis, & unio-
nibus est dives, anima nostra, qua cum recep-
imus sub speciebus panis sit vilis, incompotia, &
lutea: audite Divum Hieronymum. *Oratio*

in ista, tota aurea est, muros habet aureos, aureas
 habet plateas. In hac civitate Christus regnat; Chri-
 stus non habitat in luto: fiste ergo gradum, si auro
 fuisse, accede confidenter, digna es sedes Domini.
 Accipiam Deum in Sacramento recipias, num
 tua conscientia sit aurea, vel lutea confideres. Si
 lutea litas, quod Christus non habitat in luto. Si
 aurea, Accede confidenter, digna es sedes Domini.
 Et Cardinalis Serapandus, hac civitate figurari
 civitatem nostram, quae in sacramento receptura
 suum Dominum pompose velut sponsa ornata
 esse debet: sic ut nil profani, nil tritum, aut terreni
 luto deprehendi possit, sed fit tota caelestis, divi-
 na, & coeta affirmat. Civitas est illa sancta Ierusa-
 lem auro de celo descendens: a Deo parata sicut
 sponsa ornata viro suo, in qua scilicet nihil profa-
 num, nihil vicius, nihil terrenum, nihil non divi-
 num, nihil denique, quod maximam sponsae adver-
 sum suum charitatem non testetur.

19. Hac cenā deditus voluptatibus catna-
 libus indignus est; hic potius se acculet, ac di-
 cat: *Parvam dedit, non possum venire.* Carnis ag-
 gressu manducatorum datur omnium bonorum re-
 sas cingere iustus. *Renas vestros accingetis.*
 Quisquam fuit hic ritus extravagans? Chaldaeus
 agitur: *Lumbi vestri sunt accinchi.* Et cur cingendi
 lumbi? Quisquam lumbi es accinchi esse oportet, cum
 in oratione indulgendum? Divus Gregorius id di-
 cit: *Lumbos praecingimus, cum carnis luxuriam
 per continentiam coarctamus.* Ut digni simus san-
 ctissimo sacramento recipiendo castitatem ser-
 vare, & ab omni immunditia sensuali alieni esse
 decemus. Beatus Laurentius Justinianus id et-
 iam est exhortatus: *Carnis lumbos castitatis su-
 perbia accingat, sed devotionis affectu componat.*
 Quisquam se uncti gemitu, quisque ad sanctum ac-
 cedit altare divina suscepimus mysteria. Et divus
 Augustinus castitate praecincti agnum comedamus.
 20. Iohannes ille, qui in discipulus hanc cenam
 accedit. Non solum non recipit effectum sacra-
 menti, qui est gratia, sed maximum peccatum,
 quod excoigari potest passat. Quodlibet aliud
 peccatum est coram Deo excusabile, ac meretur
 remissionem, sed non hoc. Tres parabolas myste-
 riosas sancti Evangelistae proponunt, unam san-
 ctus Lucas, nempe illam de villico, qui a Do-
 mino suo admissionis rationem redditurus
 esse, citatus recollect. *Redde rationem villicatio-
 nis tuae.* Nil quo se excusaret reperire posse vi-
 detur. *Quid faciam, quia Dominus meus au-
 ferat a me villicationem?* anxius haeret, nec ad
 quod se resolvat scit; Demum se determinat

dicens: *Scio quid faciam, ut cum amotus fuero a Aleuin.*
voluntate, recipiant me in domos suas: salubre Dom. X.
consilium reperit ad finem, qui male dispenavit post. Pent.
villicationem, scilicet ut daret pauca, recepturus sol. 229.
plura, & reciperetur in domos aliorum, cui propria col. 4.
desiderabant. Et Eusebius Emislenus ait: Scias, Euseb. E-
quia iam ulterius villicare non potest, fecit sibi ami- missen. in
cos, ad quorum auxilium post villicationem con- Luc. cap.
figeret. Demum hoc medium invenit. Alie- 16.
tam parabolam divus Matthaeus de illo servo,
qui debitum decem millium talentorum con- D. Matth.
traxerat, narrat. Ad solvendum fuit vocatus: Redde, quod debes, sed ille, qui ob paupertatem se
impotentem agnoscebat, se submisit, & hame- 18.
ros contrahens ei adgeniculatur, rogans patient- post. Pent.
tiam habeat, & tempus concedat: Patientiam, Aleuin. in
ait, Aleuinus. habe in me, & omnia reddam tibi. Dom. 18.
Hoc est per singula peccata, quibus iram merui con- post. Pent.
scientiam meam emendare studebo: Et proxi- sol. 224.
rum ei utile fuit. Misertus est Dominus servi il- cap. 1.
lius, & omne debitum dimisit ei. Et hunc modum 1.
reperit.

21. Nuptis, Quas Rex filio suo parat, qui-
 dam lacer, ac veste nuptiali carens se ingesserat;
 & dum Rex quomodo adeo audez esset interro-
 garet: *Quomodo hic intrasti, non habens vestem* D. Matth.
nuptialem? hic infelix obmutuit, nec quid alle- cap. 22.
 garet habuit, *Ille autem obmutuit, & culpae*
meritam poenam luit: Ligatis manibus, & pedibus
proiecit eum in tenebras exteriores. Cuiuslibet no-
xae est sua excusatio. Aliqualiter es culpabilis, &
fragilis, daemon te tentat, & Deus facilis est ad
ignoscendum; Sed quod abique veste purita-
tis ad Altare accedas, Deo interroganti quid al-
legare poteris: Quomodo hic intrasti, non ha-
bens vestem nuptialem? hoc enim illis specialiter
videtur dicere, qui ad Christi corporis, & sangui-
nis sacramentum indigne accedunt: ait Euse-
bius. Et noxae conformis poena est: Ligatis sol. 268.
manibus, & pedibus mittite eum in tenebras ex-
teriores. Hinc divus Gregorius: Certè tunc D. Greg. in
ligat poena, quos modo à bonis operibus liga-
vit culpa. Qui ergo nunc sponte ligantur in vitio, s. Matth.
tunc in supplicio ligabuntur in vitiis. Et Origenes: Origen.
Sane hic imparatus ad Eucharisticam cenam in- Tract. 20.
gressus fuerat, quod crimen tantum est, ut nullo in 8. Mat.
posse praeveniri celari, aut imminui: Reliqua cri-
mina quantumcumque gravia sint possunt tamen ali-
quali excusatione contegi; nisi qui ad Eucharistiam
imparatus accedit, nescio qua ratione possit crimen
depellere. Et pro eo, quod fructurus sis beati ad-
ne, aeternae damnationis reus pronuntiaberis.

Tuo

Handwritten text in the right margin, possibly a library or collection stamp, including the word "licet" and some numbers.

Tuo malo id experieris, si non credas. Quicquam.

PARS ALTERA.

Exi cū in plateas. & viros civitatis. & pauperes, & debiles, cecos. & claudis introduce huc.

21. Quatuor genera egenorum, & defectuosorum scilicet pauperum, debiliū, cecorum, & claudorum ad hanc cœnam invitata sunt. In illis nuptiis inops homo ob laceratas vestes fuit reprehensus, ac punitus. Ad hanc cœnam pauperes, malè vestiti, & qualibet personæ defectuosæ sunt invitatae. Beda hanc affert causam:

Beda.

Cæci, & claudi vocantur quod veniant: quia infirmi quique, atq; in hoc mundo despecti plerumq; tanto celerius vocem Dei audiunt, quando & in hoc mundo non habent, ubi delectentur. Et divus Ambrosius: Invitat pauperes, debiles, & cecos, quo ostenditur nobis, quod nullam debilitatem corporis excludit à regno, rariusq; delinquit, cui desit illa: ebra peccandi Idem Doctor aliam difficultatem: quomodo si sint cæci, debiles, claudi, ad hanc cœnam

ut possint? movet, & respondet. Qui vocatur ad cœnam, prius vocando sanatur, si claudus fuerit, gradendi facultatem, ut veniret acciperet, si lumine oculorum privatus, domum utique Domini, nisi refusâ luce mirare non poterit.

22. Hulsebus Emiffenus, & Gallicanus illis pauperibus, debilibus, cæcis, claudis gentiles figurati volunt. Pauperes enim debiles, cæci, & claudi erant gentiles, quia nec leges divinitas, nec virtutum fortitudinem, nec scientia lumen habebant, nec in via mandatorum Dei rectis pedibus incedebant. Sed ut invitati sunt pauperes fuerunt ditati, debiles roborati, cæci illustrati, claudi sanati. Invitati tamen ad convivium Christi, divites, & fortes facti sunt, & interiora illuminati, jam in vita non erant, cumnum, sed recto tramite gradiuntur. Scio vos doctrinâ horum Patrum acquiescuros, sed ut mihi satisfiat, probationes auctilitate ne vos pigeat. Vires Regius civitatem Solihæam ad laudes, & grates Deo pendendas invitat, lauda Jerusalem Dominum, lauda Deum tuum Sion, & causa fuit, quia frumento ab eâ satiata, ac repleta fuit: Et adipe frumenti satiat te. Ergo quod à Deo si agibus sit ditata, auri, argenti, aut aliorum victualium ad sustentationem urbis requisitorum penuriam pari non potest? ergone omnes ejus opes sunt in fugibus? Ita: si hos habeat, omni bono abunda-

bit. Non solum hæc civitas abundas copia bonorum, sed habet bona optima, & exquisitissima, atq; ubi iam non ædulam bonorum. Verba sunt Cæcilius Bellarmini: 6 felicissima Jerusalem penuriam pedem nunquam paupertas inferre audeat. Sed attendite, ait Paschafius. Deus non loquitur de pane usuali, sed de mystico. Hæc frumentum corpus videlicet Christi ad quem habet, & non solum ad quem, sed & omnes debitas, ita & potest iugiter

23. Divus Lucas Josephum ab Arimathia qui interpidus Pilatum adiit, & corpus crucifixi portavit, ut illud tenet mandaret laudans virum justum officit. Et ecce vir nomine Joseph, miles de curia, vir bonus, & justus. Sed ad viro Marthæ ut homo opulentus honoratur: Venit quidem homo homo dives ab Arimathia, nomine Joseph, miles de sensu, divus Matthæus, dum tantum eum dicitem proclamaret ejus nobilitatem, bonitatem, & justitiam injurius est. Moses, rex bonitatis, & gratitudinis adhibet quam divitia: Opes sunt bona fortunæ per paternam hereditatem, & ceteris quæ quærenter non tantis, ac virtus, quæ propria industria virtuosè acquiruntur faciendæ. Merito quoque laudandus in eo, quod acquiritur ex sua virtute, & industria, quam in eo quod naturaliter & ex parte sine sibi per venit, in quo non operatur aut laudem, neq; vituperari. Sed licet pauperibus non deest vituperationem, sic nec divitibus laudem determinat. Cur ergo dicit: Venit quidem homo dives ab Arimathia nomine Joseph? divus Matthæus non loquitur de divitis fortunæ, sed ejus opes in hoc, quod à Pilato donatus fuerit, corpore salvatoris consistere dixit. Tunc Pilatus in reddi corpus & accepto corpore Josephus eum in illud in syndone munda &c. ponderatio D. Ambrosii. D. Nunc Joseph justum dixit Lucas. Matthæus dicitem, & merito dives hoc loco dicitur ubi corpus accepit Christi, suscipiendo enim divitem, necesse fuit paupertatem. Et sanctus Epiphanius: Verè dicitur, utramque enim substantiam Christi à Pilato accepit. Verè dives, significat Margaritam illam, quæ omnes pretii estimationem excedit, scilicet, quæ sportare promeruerat. Verè dives; succulentum namq; plenum gestabat, nempe spumæ divitiarum insensurum. Adlocuti fugantur tenebræ, & ad deceptionem corporis vivi, & veni redemptoris cellular egestas. Exi cū in plateas, & pauperes introduce huc.

24. Secundo in hac cœna debiles, qui robore destituti sunt comparant. Et debiles introibunt, ut vires pristinas virtute sacrosancti cibi dignè

concedat

concedat

concedat

concedat

concedat

concedat

concedat

concedat

concedat

concedat

concedat

concedat

concedat

concedat

concedat

concedat

concedat

concedat

concedat

concedat

concedat

conestit recipiat. Divus Hieronymus verba Da-
 vis: *Panem Angelorum manducavit homo*, quæ
 effectum, quem producit robotan-
 dis debiles, sic transferat, *Panem fortium mandu-
 cavit homo*, pondeat, quia scilicet fortes eos reddidit
 panem fortium: sicut enim civis corporalis, cor-
 poralem formam, et confirmat, iuxta illud; *Chri-
 stus cor hominum confirmat*, sic etiam Eucharistia
 confirmat animas nostras, imò. *Exemplum mul-
 tum*. Deum enim in ea continentur, qui est fortitudo
 anima nostra. Unde martyribus presca Ecclesie
 non contumacia, qua adeo se intrepidos exhibe-
 bant, nec ad minas, nec ad obiectum fornicum
 accensam, aut gladiorum acutorum flucteban-
 tes; Anon virgines illæ tenellæ ad carceres, tor-
 menta, & mortem ipsam quæsturæ ibant, ac si
 ad contrivium essent invitatae? respondet sanctus
 Lucas. *Erant perseverantes in doctrina Apostolo-
 rum, & communione fractionis panis*. Ubi ci-
 tatus scriptor sic concludit, *Hinc maxima eorum
 fortitudo*.

21. Filia cuiusdam, quem divus Marcus At-
 tilius agnum compellat, satis concesserat; Chri-
 stum solando patri, qui amantissimæ sibi filie
 mortem acerbis prosequatur lacrymis, confet-
 us se ad domum ejus, mortuum vitam restituit
 rogant, *ne timere, crede tantum, & salva
 eris*. Ad domum puellæ extinctæ tendunt, de va-
 nis manibus eam arripit, ut ad vitam redeat, &
 rugie jubet: *Puella, surge, & omnium astantium
 stupore sic erexit*. Deo ad parentes se vertens
 filio illi cibos administrat moner: *Et iussit illi
 domum manducare*. Prodigium fuit grande, sed dum
 illud contempnentia divinæ esse effectum per-
 pendo, illud remittitur. Hoc speculandi aniam
 probet, quod membris puellæ resuscitate diu
 morbo exhaustis, ita ut pedes eam non
 ferrent, consolidandis, cibum sine morâ dari ve-
 lit. Illæ qui vitam restituit, annon & vires amil-
 las redere valuit? absque dubio: sed Beda Deum
 immensum hoc factio panis Eucharistici esse
 proprietatem robur debile restaurare docere vo-
 luisse, *Surrexit, & ambulavit, quia anima
 a peccatis resuscitata non solum à sordibus scelerum
 carperet, sed & bonis operibus proficere debet, &
 mare esse, ut in caelesti pane sanctetur, divini soli-
 citati, & altari participes effecta*.

Constantinus Imperator nunquam ivit in ho-
 stes, nisi ipse, ac totus exercitus hac escâ munitus
 esset. Carolus Magnus antequam cum hoste di-
 versum micantibus devotè recitare solebat: *O salutaris
 panis, quæ tuam panem ostium, bella premunt hosti-
 bus*.

lia, da robur, ser auxilium. A sanctissimo vires,
 & robur pugilibus obvenire persuasum sibi cerè
 habebat. Hoc non trahatur in dubium, cum id-
 circo debiles ad hanc cœnam invitati sint: *Debi-
 les introdúc huc*.

26. Cæcos etiam adesse, ad hoc ut illustren-
 tur specialiter vita spirituali, quæ pertinet ad in-
 tellectum, vult. Hinc legitur in Ecclesiastico:
Cibabit illum pane vite, & intellectu. Diabolus Eccl. c.
 transgressionem Evæ persuasurus ait: *Aperientur is
 oculi vestri, sed quomodo aperientur, si non erant
 cæci, nec eos obfirmatos habebant?* Rupertus *Rup. c. 7.*
 respondet: *In agnitionem vestra confusionis*; Et *Ep. 1. 4. de*
 Petrus dicit, quod *Diabolus sophisticè locutus est. Trinit.*
 Et iure; cum cain mendacii auctor, & ve-
 ritate hostis, & in hoc etiam impostor fuerit, *Genes. fol.*
 ejus verba in contrarium sensum, quæ præ se
 ferunt, interpretanda sunt. Dicendum ergo:
Clauduntur oculi vestri. Et hominis intellectum
 per peccatum excecatur. Hinc est quod duo
 discipuli in Emaus iter agentes Dominum sibi
 præsentem non agnoscerent, sed eum hominem
 plebeum putarent: *Tu solus peregrinus es in Je-
 rusalem?* nunc audite, quid sanctus Lucas dicat:
Oculi eorum tenebantur, ne eum agnoscerent. En *D. Luc.*
 eos cæcos, sed quando lumen receperunt? *c. 24.*
 se assident, & dum panis secaretur, caligo fugit,
 intellectus illustratur, & magistrum ruitus no-
 cuit. *Et aperti sunt oculi eorum, & cognoverunt. Eber. in*
eum in fractione panis. Hoc panis sanctissimum *Epitaph.*
 sacramento figurati, sancti Hieronymus, Au-
 gustinus, Chrysostomus, Theophylactus, Beda, *Aug. 13. de*
 & alii inter quos Maldonatus, Labata affirmant, *conferenti*
 horum ultimus expressè sic scripsit: *Tunc igitur Evang. c.*
in fractione panis huius aperti sunt oculi eorum, non 25. Chrys.
quidem solum corporis, sed animæ, ut non solum hom. 9. in
Christum viderent, sed agnoscerent: Quo nobis sig. variis so-
nificaret Dominus, quomodo in sumptione sanctissi- cis, Matt.
ma Eucharistia aperitur intelligentia nostra ad Maldona-
dirina rectius intelligenda. Sancti P. Augustini tus in Luc.
doctrina præ omnibus mihi serviat. Non autem c. 24.
incongruè accepimus, hoc impedimentum in oculis Labat. t. 3.
eorum à Sabana factum fuisse, ne agnosceretur te Euchar-
stus: sed tantum à Christo est facta permissio usque prop. 32.
ad Sacramentum panis, ut unitate corporis ejus Aug. t. 4.
participata removeri intelligatur impedimentum ubi supra.
inimici, ut Christus possit agnosci.

26. Ultimo claudi vocati sunt. Claudes intro-
 duc huc. Et hi sunt illi; *Qui non valent incede- Lab. t. 3.*
 re, nisi quædam reverentia faciendo; quo signi-
 ficatum à Deo est, magna cum reverentiâ ad hoc *prop. 24.*
 divinum Sacramentum nos accedere oportere.

liber
 5

Humilitas magna dispositio est ad sacram Synaxim. In Levitico hac fuit Dei iussio: Omne oblatio, qua offertur Domino, abique fermento fiat. Propter tumiditatem, quam efficit, verba sunt Philonis, aqua figurato precepto ne quis elatus ad altare accedat, tumidus fastu atque arrogantia, caveat insidiatricem superbiam. Edeni pauperes, & satura-

buntur. Qui sunt hi pauperes? humiles respondeat Hugo: Qui sunt isti pauperes, nisi homines tales sitis vos, & digni eritis hac coena, in qua aliquid caelestis beatitudinis habebitis, divinis corporalibus, ac spiritualibus affluetis, intellectus vester illustrabitur, Deum in hac cognoscetis, & illo in futuro fruamini.

DOMINICA TERTIA POST PENTECOSTEN.

Quis ex vobis homo qui habet centum oves, & si perdidit unam ex illis, nonne dimittit nonaginta novem in deserto, & vadit, & vadit, &c. Luc. cap. 15.

ARGUMENTUM.

Perseverantia in bonis operibus commendatur, nam sine perseverantia nulla sunt, & quotidie in virtutibus proficiendum est, quantumvis aliquis diu vixerit.

EX serenitate aurorae saepius qualis futurus sit dies, augurari possumus: Pro ut vernans Aprilis florentes arbores exhibet, talis copia in autumno futura cognoscitur. Ex primis annis vitae vitalis progressus bonitas iudicatur. A Principii qualitate, conditio finis deducitur. Principium in utraque re maximum est, ait Plato, & rationem dat Aristoteles: Quia plurimum valet ad id, quod ex eo sequitur. Et lex, iurium est spectandum. Hinc Latinus in vetus verbum abiit: Dimidium facti, qui bene coepit habet. Sed quid bene rem agredi, si bene coepit non perficiatur, prodicit: Omitto, Spiritus Sanctus calamo divi Gregorii Pontificis didicit, necesse est, ut unusquisque struere in eo, quod incipit, perseveret, atque usque ad finem operis, in ea qua inchoavit intentione permaneat. Ad divus Cyprianus, Docet graves viros, semel super Peram robustam solida stabilitate fundatos non dico aura levit, sed nec vento, nec turbine commoveri. Et sanctus Chrysostomus Semper stare. Et xxv. quam eccidisse, alvum est, atq. admirabile: ut Archiepiscopus Valentinus. Nulla vos speritas instanti deterrere ab incipio: post se curate instanter solaciter incipit in fine, labor in probus unum utat.

Quid Agricole inulto molestiti dare hinc, ac laboribus temporis rigidissimi subici possit, si postea restam aureis spicis, dum generat aurige, lucidissimi planctus autem eorum per aridos campos fetocissimi Leonis vehemens fulgure non cernat? vel: quid enim juvet, si astate colligat, & molissimam omnes labores in vili habeat, difficultates devertit, ac proprio sudore aridam terram irrigare delectatur, dum curas aduoca salce exercitum campulstis matorum spicarum demetit, si postea in horreo eos non videt in acervum collatos? Non potest, dicit Beatus Laurentius Justinianus, accipere agricolam fructum, & gratia nisi in agro labore melle, in arva arduum, & Solis pro separatione palmarum a grano paraverit, paraverit, sic neque nisi ad mercedem operis, fructum persequimur, nisi in perseverantia operis, fructum persequimur. Pugil genitosus quatuor annis quo ad metam velocem cui suam pellat, si in medio stadii histat, per minimum non merebitur, & quidem bonum agitur, si ante vixit & terminum non peritatur, quia frustra voluciter currit, qui prius quam ad metam venerit desinet. Nulla operatiois tuae paraturae est fructum, quando sicut dicit sapiens Iocum consistit in incipit, prosequitur, &c.

Plato. Arist. L. Pomp. leg. secun. ff. de neg. gest. S. Greg. S. Cyr. lib. 4. c. 2. S. Ioan. Chrysol. hom. 77. B. Thom. de villa conc. 2. de vij. tit. f. 167.